

сл.)

4. Монократски и дијархијски устави (заснивани на принципу јединства односно принципу поделе власти).

Ови први, монократски устави су ређи (нпр. Устав Саудијске Арабије од 1961.), углавном су исчезли и они у личности монарха, султана, принца или аутократе уједињују сву власт. Они оличавају систем недемократског јединства власти у корист извршне власти или, једноставно речено, аутократски (монократски) режим у коме државом управља једна личност. Насупрот њима, неки други устави су успоставили систем демократског јединства власти али у корист скупштина и то је тзв. скупштински систем власти који познаје Швајцарска или су раније примењивале бивше социјалистичке државе (СССР, СФРЈ, Румунија, Бугарска и др.) Ипак, већина устава предвиђа организацију власти засновану на принципу њене поделе а једну врсту таквог устава чини и тзв. дијархијски устав. То је устав који успоставља једно двовлашће (власт два органа) и где се губи једна од подељених власти (али не извршна), и то је по неким оценама био случај са Француском по Уставу од 1958. или Кипром, по Уставу од 1960.

У оквиру ових устава који предвиђају организацију власти засновану на принципу поделе власти могу да се разликују и они с председничким или парламентарним режимом, у зависности од тога да ли је код њих извршена крута (чвршћа) или гипкија, еластичнија подела власти.

5. Федерални и унитарни устави

Ова подела је извршена према облику државног уређења: да ли се ради о федерацији или унитарној држави. Федералној држави одговара федерални а унитарној унитарни устав; први је сложенији јер обухвата сложену, разуђену структуру власти и друштвено-политичких односа између више државних субјеката, док је овај други једноставнији јер утврђује једноставнију структуру власти у којој постоји само један центар власти, уз известан степен њене децентрализације.

У оквиру ових новијих, модернијих подела устава издвајају се још неке карактеристичне и занимљиве врсте устава које су изведене према социолошко-политичком и социолошко-правном критеријуму.

Према социолошко-политичком моменту могу да се разликују: